

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.- Estranger, 2'50.

¡¡¡VISCA ESPANYA!!!

(Instantánea Rus)

Lo vapor *Alfonso XIII*, en lo moment de sarpar del port de Barcelona emportantse'n als dos batallons peninsulars destinats á la Isla de Cuba.

CARN DE CANÓ

IVENDRES de la senmana passada 'ls varem veure embarcar. ¡Pobres soldats de l'Habana! Anavan sens armes ni banderes, com un remat de moltons destinats al escorxadó; vestian roba prima d'istiu, a pesar de l'estació que atravesem, y estavan destinats a passar de Barcelona al vapor, y del vapor a Cuba, sense fer parada en lloch, sense otorgarlos una petita temporada de aclimatació a las islas Canarias ó a Puerto-Rico.

Y ab tot se 'ls veyen contents y animats: infinitament mes alegres estavan ells que 'ls pares y 'ls germans que contemplavan l'embarcament ab los ulls plens de llàgrimes, y que 'ls mateixos curiosos que sense tenir ab los soldats parentiu de cap mena no sabian trobar los embriagaments del entusiasme y del deliri patriòtic per ofegar certa preocupació trista y fonda arripada en lo seu cor.

¡Quina diferencia ab l'embarcament de las tropas destinadas a Melilla!

¡Pero no saben per qué? Perque mentres la guerra al moro sempre serà popular, la lluyta fratricida contra 'ls mal aconsellats separatistas de la isla de Cuba, no pot menos de ser considerada com una gran desgracia, infundint en tots los esperits malestar y tristesa.

Tothom sens excepció compren la necessitat de aquest sacrifici; pero ningú se l'imposa sense saberli greu, sense dòldrese'n, sense lamentarlo.

Ja ho havem dit avants: es una desgracia nacional, y las desgracias pesan.

Lo govern que havia de veure lo que a Cuba s'anava preparant feya temps, estava en lo cas de pendre totes aquelles precaucions indispensables may siga sino pera acudir ab rapidés a dominar lo conflicte, dat cas que no l'hagués ofegat avants d'estallar, lo qual encare hauria sigut millor.

Cuba es un pilot d'esca, y una sola espurna basta pera que 'l foc s'encengui ab pavorosa rapidés. Aixó ho sab tothom menos los nostres gobernants y aquells amichs seus qu'envia a Cuba ab bons empleos pera posarse 'ls ossos a lloch. ¿Qué costaria de tenir sempre preparadas las forsas necessarias en l'espectativa de qualsevol conflicte?

Quan lo foc se declara, los bomberos ó sigan los soldats per depressa que 's vaja tardan a lo menos vint ó trenta dias a arribar a Cuba, y avants d'estar en disposició d'entrar en campanya, la meytat ó mes del contingent de ausili ha de passar per l'hospital, víctima del cambi de clima, del vomit ó d'altras malalties infecciosas. Ab tals condicions ¿com volen vostés que l'incendi siga extingit?

Tot aixó s'evitaria tenint un bon exercit disposat y degudament aclimatat, lo qual per car que costés sempre surtiria mes barato que no aquestas expedicions organizadas malament y ab precipitació, que tantas victimas proporcionan a la mort.

Y a Cuba mateix ¿no s'trobaria gent disposada a sentar plassa pera formar un bon exercit colonial? ¿No se'n troba acás a Filipinas? Totas las nacions colonisadoras y en especial Inglaterra nutreixen lo contingent dels seus exercits ab los fills del mateix país ahont se troban establerts. ¿Quin inconvenien hi hauria en qu'Espanya fes lo mateix per lo que respecta a Cuba?

Es molt sensible que totes aquestas imprevisiones dels nostres governants, tingan de saldarse en últim terme ab la sanch y ab la vida dels infelissos soldats, nervi de la joventut de la Península, arrancats al treball y a la familia, per la lley vigent de reemplaç del exercit que obliga sols al servey als que no contan ab un grapat d'or pera redimirse.

Si s'establís lo servey general y obligatori, suprimintse la redempció a metàlich, y obligant a qui li toqués, fos rich, fos pobre, a servir a la patria ab las armas a la ma, tinch per segur que certs conflictes com l'actual de Cuba ó no estallarian ó naixerian morts.

Si 'ls fills dels que han anat allá a enriqueirse estiguessen exposats a tenir que passar a Cuba en calitat de tristos soldats rasos, de fixo que avants de fer certs negocis odiosos y repugnants, s'hi pensarian una mica.

Quan menos no tornarian a la Península orgullosos, fent gala de sas improvisadas riquesas, y si tinguessin la poca aprensió de ferho, las mares de las familias opulentas, que avuy els saludan, que avuy alternan ab ells, no tindrian prou veu per malehirlos ab tota la passió, ab tota la vehemencia de una lleona a la qual li arrebatan los seus cadells.

—¡Miserable!— 'ls dirian— ¿ab quin dret han de pagar los fills del meu cor ab sanch de las sévas venas los teus abusos y 'ls teus escándols?

Y al sentir aquesta imprecació 'ls cauria la cara de vergonya.

Avuy ningú diu res, avuy ningú 's queixa. Las mares dels soldats que van a Cuba, pobras donas del poble, se limitan a plorar en sa soletat, buscant un consol en la resignació y en sa mateixa miseria.

La séva veu es débil, y no arriba a certas alturas. Avesadas están a sufrir, y un sufriment mes ¿qué 'ls importa?

Massa que ho saben que 'l poble es 'l ase dels cops. De las fortunas que a Cuba s'improvisan ellas no 'n participan; de las immoralitats que a Cuba 's cometen, sols ne tocan las conseqüencias, quan se 'ls arranca als fills dels seus brassos, perque combatin y morin, si es precis, pera que tornin malalts y pobres, si allí no hi deixan els ossos, y sense poder lograr, conforme va succehir en la passada guerra, que se 'ls paguin los alcansos que acreditan, preu mesquí de la séva sanch y del seu heroisme.

Tal com van avuy las cosas, ab los governs que s'estilan, l'isla de Cuba es un mercat repugnant, al qual hi exportem sanch vigorosa, sana é ignocent, a cambi de greixum de funcionarios inmorals y sense escrúpuls.

Tals eran las ideas que s'acumulavan en mon cervell mentres s'efectuava l'embarcament de las tropas, destinadas a Cuba.

Un soldat expedicionari tractava sens dupte d'aton-tirse rasguejant las cordas de una guitarra, y al mateix temps una ma invisible semblava que m'ésgrarrapés totes las fibras del cor.

Ja sé que la patria en perill es digna de tots los sacrificis; pero 'l primer que hauriam de imposarnos tots los espanyols, seria 'l de dignificarla, arrancantla a tota costa de mans dels que no contents ab explotarla, la deprimeixen.

ENTRES los pobres soldats mar-xan a Cuba, a sacrificar si es precis la séva existencia, en defensa de la integritat de la patria ¿en qué dirian que s'entretenen los pares de la *idem*?

Consultin la premsa de Madrid y ho trobaran.

Gran succés. Ab motiu de la pretensió del Sr. Maura encaminada a suprimir lo jutjat de primera instancia de Montilla. 'l Sr. Marqués de la Vega de Armijo ha amenassat ab presentar la dimissió del President del Congrés.

Ja ho veuhem: ¿hi ha ó no hi ha energías y grandesas entre 'ls caps-padres de la fússió?...

Capitul según: lo Congrés ha invertit dos ó tres sessions discutint l'acta del Vendrell.

¡Si se'n han ditas de cosas groixudas! Pero al últim s'ha concertat una avinensa patriòtica. Dos vacants hi ha a la circumscripció de Tarragona: se'n donarà una a cada un dels dos candidats que 's disputavan la representació del Vendrell, y en paus ab la patria.

Vostés dirán: pero ¿y si 'ls electors de aquella circumscripció, qu'es eminentment republicana no ho permeten?

¡Fugin de aquí!... Al govern no li tús ningú... Ell podrá no poner en cintura als sublevats de Cuba; pero als electors republicans tarragonins... ¡vaja, de aquests no 'n té, ni per una dent!...

Mentres los pares de la patria s'ocupan de aquests y altres assumptos pel mateix estil, alguns milers de soldats marxan a Cuba, a lluytar y a morir, si convé per la integritat de la nació.

¡Quina grandesa en los petits y humils y quina petitesa en los que pretenen passar plassa de grans homes!

Dias enrera, en un tranvia, un cotxero, ab motiu de que una mula no li anava bé, va dirne un de molt recargolat, y un capellá, no content ab increparlo, 's va treure una cartera, apuntantli 'l número, manifestant lo propòsit de ferlo expulsar de la companyia.

Un amich nostre va fer compendre a aquell mossen que no ofenen tant a Déu, los que li faltan al respec-

te, en un moment de descuyt ó d'excitació com aquells que a pretext de venerarlo, explotan la religió, com si sigüés un ofici. Lo públich va aplaudir la prédica del nostre amich, y 'l mossén va mossegarse 'ls llabis.

L'arcalde de Sardanyola ha dimitit, perque 'l poble qu'está arruinat, no pot ja pagar las contribucions que se li exigeixen.

No ha de passar molt temps sense que tots los espanyols imitin a aqueix arcalde.

No n'hi haurá un que no presenti la dimissió... de contribuyent.

Va dir l'altre tarde l'Abarzuza, que 'l general Garrich era 'l general Lachambre, tota vegada que aquest está a las ordres de aquell.

Al fer aquesta declaració tan estrafalaria, la Cámara va prorrompre en forts rumors.

Y no va ser prou home l'Abarzuza, pera dir:

—Supòsinse, senyors que jo soch el general Lachambre y qu' en Romero Robledo es lo general Garrich, donchs en Romero Robledo es jo, tota vegada que jo estich a las sévas ordres.

Segons diu *La Publicitat*, en virtut de querella criminal per injurias interposada per D. Valentí Almirall, ha sigut processat lo director del *Diluvi* D. Joseph Laribal.

Lo dia que 's vegi aquesta causa, en judici oral, ha de cridar poderosament l'atenció del públich, posantse en evidencia 'ls medis de que 's val l'indicat periòdic pera eludir las responsabilitats que contreu ab los seus insults.

Lo qu'es aquesta vegada l'home de palla no li haurá servit per res al *Net de D.ª Salvadora*.

Per lo tant ja cal que s'encamani a la Verge de Montserrat, de qual santuari es órgano, a jutjar per son primer sueltó de crónica, publicat en l'edició de la tarde del últim dissapte, donant compte de las grans milloras que 's projectan realisar en lo monastir, ab una riquesa de detalls y un entusiasme, que no desconfiem algun dia de veure als homes del *Diluvi* vestits d'escolanets y tocant lo fagot ó la trompa.

Lo próxim dissapte publicarem lo número extraordinari corresponent al mes de mars. Com de costum contém ab treballs interessants y dibuixos variats que no duptem han de cridar l'atenció de nostres constants lectors.

Lo dia de Sant Tomàs un dels catedràtics mes neos de la Universitat de Barcelona, va permetre la llibertat de fer festa, privant de la lliçió als seus alumnos.

En cambi, a l'hora de classe procurá celebrar una festa religiosa a l'iglesia de Batllé.

No sabem que s'haja posat correctiu a un abús que tots los anys, en semblant diada 's repeteix. Conseqüencias dels atreviments ultramontans tolerats pel govern que blasona de democràtic!

Al efecte de protestar contra la tendencia de imprimir marcat carácter de intolerancia catòlica a la Universitat de Barcelona, sigueren molts los alumnos que celebraren una animada reunió en un cassino republicá.

Aquests alumnos mereixen un aplauso de tots los elements avansats, que constitueixen la inmensa majoria del poble de Barcelona.

La joventut escolar fá bé sempre que demostra que pot anar ab lo cap dret y 'l cor net.

El dia 24 del corrent Mars será dia senyalat en la historia del progrès d'aquesta terra, fetxa que quedarà marcada a través del temps per una fita honrosissima, simbol de pau y de cultura; aquell dia D. Valentí Almirall y D. Antón Farnés, executors testamentaris del lliberal, del republicá D. Rosendo Arús y Arderiu farán entrega al Poble de Barcelona, de la Biblioteca instalada en l'habitació ahont visqué y morí 'l simpàtic fundador, Passeig de San Joan, 152, primer pis.

No s'tracta pas de una donació vulgar de quatre llibres col·locats en armaris de mes ó menos aspecte, no; es un llegat considerable, com se'n fan pochos. Se tracta de una Biblioteca que per la bondat de la seva instalació no te rival entre totes las d'Espanya, y pel número, la calitat, varietat y riquesa dels seus llibres figurará dignament al costat de las mes notables de la nació.

Y no s'acaba pas aquí tot, sino que junt ab la Biblioteca s'entregarán al Poble de Barcelona els medis suficients pera 'l seu augment y conservació, ab lo qual resultarà que sempre el material d'aquella casa podrà estar a l'altura dels temps, sempre será Biblioteca viva la Biblioteca Pública Arús, creixent donchs cada dia mes la seva importancia.

Ara no mes falta que 'l poble sápigat aprofitar, en benefici propi, aquell tresor de saber y de ilustració que 's posará al seu servey desde el dia 24 d'aquet mes, y aixis los amants del progrès podrem estar doblement d'enhonorabona: podrem estarho primer: per la importancia del donatiu fet al poble; y segon per los resultats trascendentals que n'esperem-els que tenim fe y esperansa en lo porvenir del poble instruhit y lliure.

Per las noticias que rebem a última hora, sembla que pera 'l

LO GENERAL CALLEJA, Capità general de la Isla de Cuba.

dia de la entrega de la Biblioteca Pública Arús, el poble barceloní prepara una entusiasta demostració de simpatia i agraïment en la que hi pendran part gran número i molta diversitat de elements, entre 'ls que hi figuran varies masses corals, societats obreres, cercles recreatius, entitats polítiques, literaries i artísticas: es a dir, tothom que s'interessa per l'augment de la cultura del nostre país.
¡Avant y fora! com deya el nostre amich Arús.

CARTAS DE FORA—Castellnou de Basella.—L'home negre que tenim al poble surt ab tals exigencias respecte al compliment del precepte pasqual, que no seria extrany, anant exagerant la cosa, que li succehis lo que a un ensotanat i qui ell coneix moltíssim, que trobantse de rector a La Massana (Andorra), per son mal caràcter li clavaren un tiro, veyentse obligat a tocar pipa mes que depressa.—La mansuetud evangélica y la santa virtut de la paciència, per lo vist semblan incompatibles ab certs caràcters.

Arenys de mar.—Lo dia 25 del mes passat signé enterrat en lo cementiri civil un tal Crispí Llobet, de ofici oller, fill de una honorada familia, haventse negat las autoritats a darli sepultura en lo cementiri catòlich, perquè vivia ab una dona que no era la propia. A pesar de aixó l'enterro's veje molt animat, contantse mes de 100 homes en l'acompanyament. Un aficionat a fer preguntas extranyas, formulava la següent:—Si hi havia per exemple, un ensotanat qu'enganyés a una noya jove, alumna interna del colégi de un Hospital, y després aquesta pobra noya hagués de anar a raure a un convent de arrepenchidas ¿quin càstich mereixeria? Lo cementiri civil ó 'l calabosso dels mossos d'Esquadra?

UN PATRIOTA

Desde que per la manigua torna a corre desplegada la ensangrentada bandera dels enemichs de la patria, don Panxo, l'americano, no sossega ni descansa y a tot' hora li ve bé per dá 'l crit de:—¡Viva Espanya!

S'alsa al demati, y al punt, avants de pensá en rentarse, demana 'l diari per veure si 'l paper del Estat baixa.
—¡Vint céntims menos! ¡Y donchs!
¿Qué está pensant en Sagasta?
¿Cóm diable no envia a Cuba prou homes y prou esquadra per desvaneixe al instant los perills que 'ns amenassan?—

Vista la cotisació passa a enterarse dels partes.
«Presentados dos grupitos que vagaban por Matanzas.»
«Hoy el general Garrich tras lucha muy empeñada ha disuelto la partida del cabecilla Camándulas.»
«En todos los demás puntos vuelve a renacer la calma.»
Don Panxo alsa 'ls ulls al cel, llensa 'l crit de:—¡Viva Espanya! y refregantse las mans diu somrient: ¡El xacolata!

¿Ja está llest? Cap al carrer a veure si avuy s'embarcan los soldats a qui ha tocat la sort de marxá a l'Habana. Si: allí están. Frescos, robustos, plens de vida, plens de savia, esperan ab impaciencia que soni la veu de marxá.
¡Ah! ¡Si don Panxo gosés! ¡ab quin esclat d'entusiasme els faria sobre 'l moll

un discurs de circunstancias!
—¡Valents soldados! (els diria:)
«Cuytéu a ocupar las llanxas y anéu volant al vapor, que no es bó torbarse gayre.
«Los insurrectos de Cuba podrían desarrollarse, y lo que ara es molt senzill ananthi sobre la marxa, tal vegada 's tornaria tasca difícil y llarga.
«De tots modos, ja ho sabéu: lluytéu ab forsa coratje y donéu cor, sanch y vida sempre al crit de:—¡Viva Espanya!»

Las tropas s'han embarcat don Panxo se 'n torna a casa, dina ab bastant apetit, y al café com cada tarde.
¡Allí, allí se l'ha de veure en mitj dels companys de taula!
¡Allí se l'ha de sentir, perorant a tota máquina, defensand heroycament entre pipada y pipada, la integritat del cupó y 'l progrés de las Almansas!
—«Mientras l'Estat tingui un ral, mientras l'Estat tingui un arma, ha de lluytar dia y nit ab deliri, ab entusiasmo, a pr. conservar l'isla hermosa que 'ns dona ayguardent de canya, tabaco, sucre, café... y grands ingresos d'aduanas.»

Arriba 'l vespre y don Panxo pega un'altra repassada als partes d'última hora.
«¡Victoria! Partida Trampas copada completamente.»
«Columna expedicionaria, catorce heridos y un muerto...»
—¿Y la bolsa?... ¡Ajá! Aixó marxa: los cuatro están pujant, las Cubas tornan a alsarse... ¡Cóm s'aixampla l'esperit al veure triunfar la patria!»

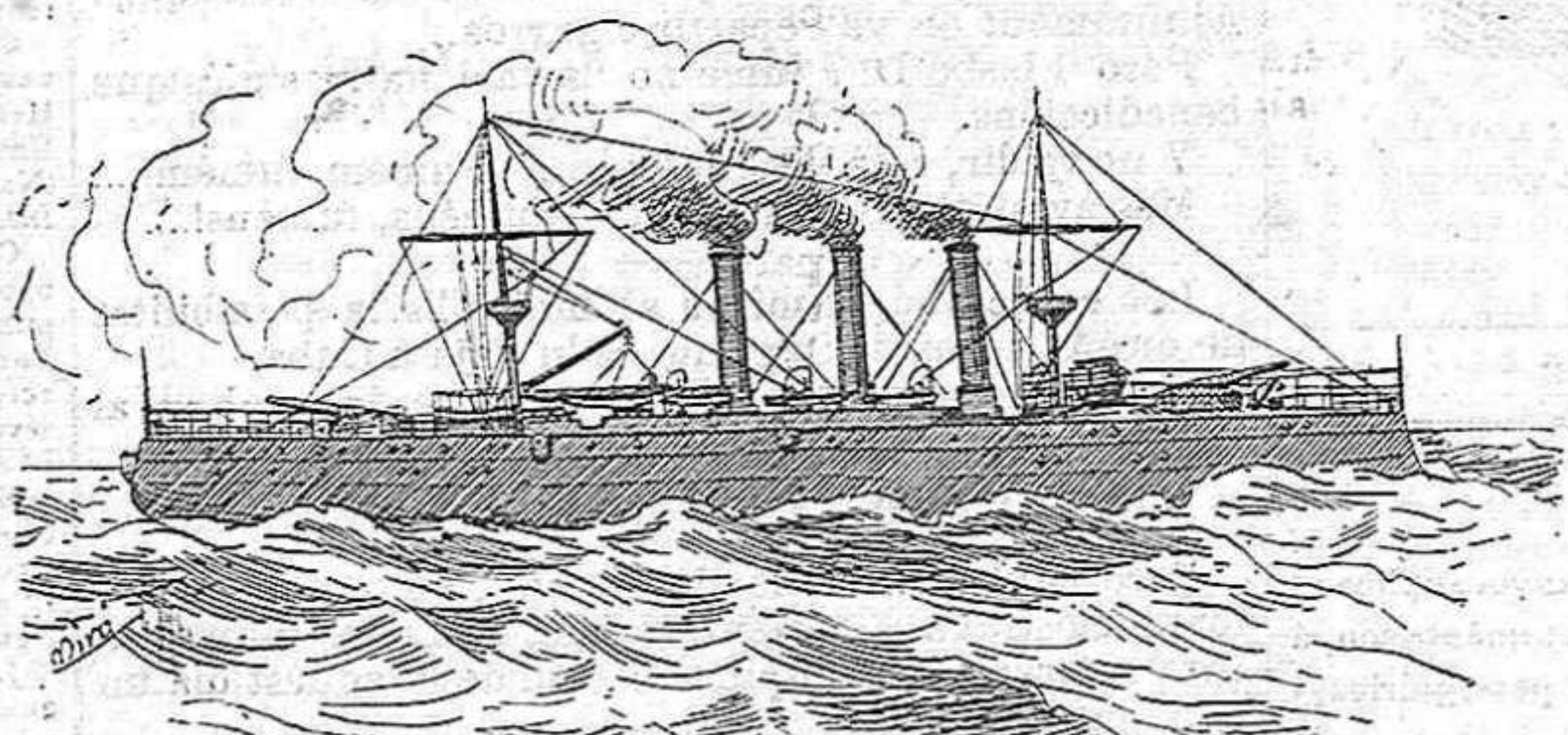
Quan don Panxo ha ben sopat fuma un puro de l'Habana, juga al tati mitja horeta y a las onze ja tocadas se deixa anar sobre 'l llit fa un badall, y recordantse de lo bé que pinta tot, s'adorm dihent:—¡Vi...va... Es...pa...nya!
C. GUMÁ.

APUROS MINISTERIALS

N Lopez Dominguez assentat davant de la taula, tirant cálculs y escribint xifras en un paper:
—Lo general Calleja té a Cuba 20 mil homes. Per guarnicions, destacaments y cosos de reserva 'n necessita 18 mil: entre malalts, inútils pel servey y altrás frioleras, n'hi ha quatre mil... 18 y 4, fan 22... Ne té 20 mil... n'hi sobran...
Lo ministre de la Guerra 's grata

'l clatell y torna a repeti 'l càlcul:
—18 y 4, 22 mil: de 22 a 20... n'hi sobran... es a dir ¡al contrari! n'hi faltan dos mil pel servey normal. Trobantse ara l'isla en circunstancias extraordinarias ¿quants soldats li haig d'enviar de refors? Aquí está 'l oussilis. Si n'hi envío massa, no sabrá qué ferne, si n'hi faig anar poch, dirá que n'hi faltan; si...
Al arribar aquí y sentint cruixir la mampara del despaig, lo general tomba 'l cap.
—¡Es vosté, senyor Abarzuza! Deu l'envia...
—No senyor—fa 'l ministre d'Ultramar assentantse davant de 'n Lopez Dominguez:—m'envia 'n Romero Robledo.
—¿Qué? ¿que hi ha alguna novedat?
—Lo senyor Romero creu qu' es necessari activar l'envío de forsas a Cuba.

Aquí tenen al nou acorassat Carlos Quinto. Ja veurém si aviat se tornarà 'l Quirlos Canto.

LO GENERAL LACHAMBRE, gefe de tropas en operaciones en la Isla de Cuba.

—Precisament d'aixó m'estava ocupant. ¿Quants soldats li sembla a vosté que 's necessitan? Perque jo, francament, lo menos fa un' hora que rumio y no sé quina resolució pendre...
—¡Ah! Ab aixó de tropas no hi entench res. Si 's tractés d'enviarhi recaudadors ó vistas d'aduanas, desseguida li diria:—Com mes se n'hi envihin, millor.
—Pero ¿qué opina vosté? A mí m'agradaria que digués una dita...
—Home, trobo que aixó depén de l'importancia de l'insurrecció.

—Aquests son los apuros. ¿Qui ho sab si l'insurrecció es important ó deixa de serho? Si tinguéssim datos segurs y precisos...
—Ja es una pena aixó. Si aixis com es a Cuba 's tractés de Valencia ó Zaragoza, jo mateix m'hi arribaria a enterarmen.

Veu d'un criat al exterior:
—¿Se pot entrar? Hi ha un parte de l'Habana.
—¡Passa, donamel desseguida!...
Lo ministre de la Guerra obra 'l telégrama y llegeix:
«Situació va posantse de cuydado. Espero reforsos.»
—¡Al últim sabém algo!—exclama satisfet lo Sr. Lopez Dominguez:—situació de cuydado... Vaig a enviarli vint mil soldats. ¿Li sembla?

—¡Oh! A mí si qué!... Ja ho consultaré a n' en Romero Robledo.
—Nada, vint mil soldats demá mateix.
—¿Se puede?—diu un'altra veu derrerera de la mampara del quarto.
—¡Entra!—cria l'Abarzuza una mica extranyat:—es lo méu ordenansa.

Lo criat de don Venturera entra y li entrega un parte.
—Si es servit: acaba d'arribar ara mateix.
Lo ministre d'Ultramar recorra 'l paper ab mirada rápida, y exclama:
—¡Bonas noticias! Escolti lo que vaig a llegirli. «Situación mejorado mucho. Presentados seis cabecillas y cogidos doce campamentos.»

—D'aquesta manera—diu en Lopez Dominguez,—no hi ha perquè enviarhi tanta tropa... Ab cinch mil homes n'hi haurá prou.

—Si, 'M sembla que...
Torna a compareixer l'ordenansa del general,
—Un altre parte. Si es servit.
—A veure.

Y 'l ministre de la Guerra llegeix:
«Las partidas disoltas s'han tornat a reunir, los ferits están curantse, y hasta, dos ó tres morts que han tingut han resucitat. ¿Aquests reforsos que no venen?»
—¡Maló!—murmura en Lopez Dominguez.—Pero no hi ha qu' espantarse. Li envío 20 mil homes: ja está decidit.

L'Abarzuza aproba ab lo cap y anyadeix ab posat sentenció:

—Fa bé. En Romero Robledo també es d'opinió que 's necessita un número aixis.

Al cap de deu segons: un altre parte:
«Insurrectes demanan indult. Si no demanan res més, es probable que 'ls digui que sí.»

Lo general, ab ayre de triunfo:
—Vaja, aixis li envío únicament dos ó tres mil soldats. ¡Ja 'n té prou!

Un minut després: un nou telégrama:

«M'avisan de Santiago que s'han alsat algunas partidas més. De Puerto-Príncipe m'diuen lo mateix. De Cienfuegos me participan una cosa parecida. Solicito reforsos.»

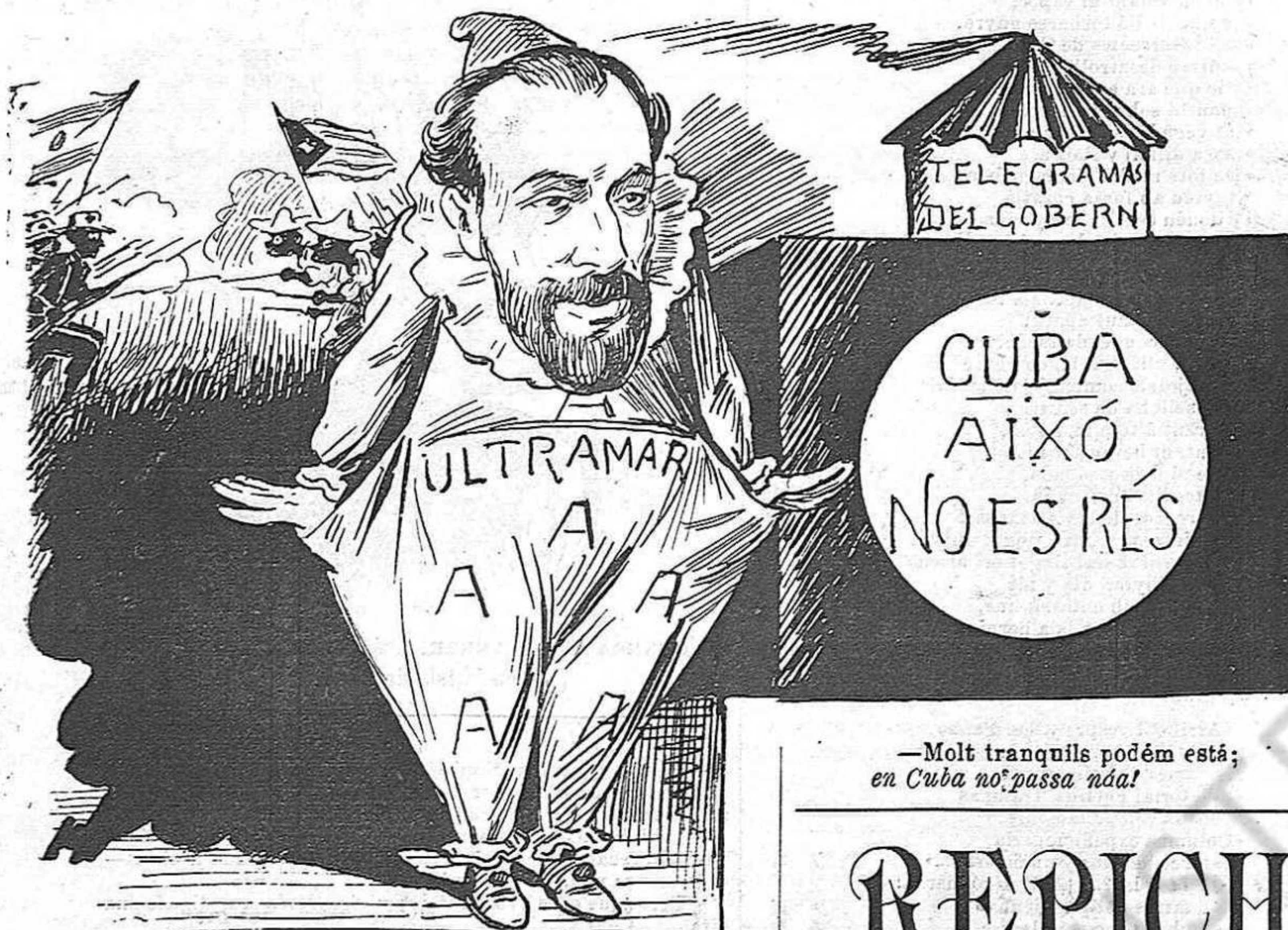
En Lopez Dominguez comensa a estirarse 'ls cabells.

—¡Aixis es impossible determinar res!
—¿Per qué?—fa 'l ministre d'Ultramar:—¿No diu lo telégrama que solicita reforsos y que...

—¿Pero qué vol que fassi jo, sense sapiguer a punt fixo la importancia numérica de las forsas filibusteras?

—Pregúntala al general.
—¡Y qué ha de saber ell!
—¿Donchs qui ho sab?

LOS FARSANTS DE LA PATRIA

—Molt tranquils podem està;
en Cuba no passa nada!

REPICHS

o haventhi mes que un' acta del Vendrell y encare bruta, y existint dos candidats que se la disputavan, lo govern d' acort ab los conservadors, ha resol't fer los diputats a tots dos per la circumscripció de Tarragona.

Aixís se logran a un temps dos coses: que quedi anulada l' acta del Vendrell, y plenament satisfeta una qüestió de ventrell.

Al marxar d' Espanya en Brika, aseguran que 's queixava de un fort dolor neutràlgich a la galta.

No sé si consultá a un metje, dihentli aquest la vritat tota: molts cops los dolors neutràlgichs son las bufas que rebrotan.

Si en Castelar arriba á aceptar la presidencia del Congrés que segons sembla li oferirá en Sagasta, donará una prova més de la inconstancia del seu caràcter, y la monarquia podrá contar ab un nou apóstata. Y al veure l' aliansa pública del tupé del un ab lo gran bigotás del altre, 'l país podrá dir ab rahó: —Miréu que la cosa té molts pels!...

Cada día se comunica al públich la noticia de novas partidas separatistas que son derrotadas ó que s' entregan rendint las armas.

Comedias ben extranyas son las que compon el govern. De moltas de aqueixas partidas ne tenim la primera noticia 'l dia que s' entregan ó que son derrotadas. En tals comedias de primer coneixem lo desenllás que l' exposició y l' enredo. Res per consegüent té d' extrany que 'l país unànimement las xiuli!...

Als soldats que van embarcarse á Barcelona, l' Ajuntament els va repartir cigarros. Pero 'l bisbe D. Jaume no 'ls vá donar res més que benediccions.

Y no va dir, com té per costum:—Fumém, fumém!... Mes aviat els hi hauria dit:—Fuméus, fuméus!...

Los conservadors miran ab mals ulls la possibilitat de que l' héroe de Sagunto se 'n vaja á Cuba. Si D. Arseni arribara á marxar, perdrien ab ell al home de las corassonadas. Y sense corassonadas, bona nit garrofes!

Recordant un article del *Diluvi*, en que 'l seu autor se mostrava altament satisfet de haver rebut á la cara un raig d' escupinadas, em deya aquest día un fadri pastisser.

—¿Qué va que no sab en que se sembla l' Insensat á una ensaimada?

—No.
—En que escupintlo s' estufa.

LA SOMBRA DE LA NEGRITA AGURDA

—No hablar de Cuba, zeño
que mucho la maltrató.

—Crech que á no ser que siguin los mateixos insurrectes...
—¿Té rahó! Tinch una idea! Ja está arreglat tot.

Y agafant la ploma, escriu:

«Telégrama: de Madrid á Cuba. Govern espanyol suplica al jefe dels sublevats que digui ab tota exactitut quants son, á fi de poder enviar los soldats necessaris per perseguirlos.»

FANTÁSTICH.

Pel robo de un tros de canonada de plom evaluada en sis pessetas, delictes realitzats per tres xicots de 9, 12 y 14 anys, se va entaular un llarch procés y 's va celebrar una vista davant del jurat.

La festa li ha costat al Estat una suma que s' acosta á 400 duros... molt menos de lo que 's necessitaria pera donar instrucció á aquells tres xavals que van cometre la rateria.

Ja que 'm dedico á escriure,
déixinmho consignar:

—No sempre la justicia fa plorar...
bé es just que alguna volta fassi riure.

Un dels generals que combaten als insurrectes de Cuba es de origen francès y 's diu *Lachambre*.

Apellido que traduht literalment vol dir *el cuarto*. No se si 'ls separatistas se contentarán ab aquest anticipo tan singular, ó si preferirán que 's deixi veure per allá l' héroe de Sagunto ab molts *Les-chambres*.

O com si diguessim: *con muchos cuartos*.

A Isaba (Navarra) 'l dimecres 'e cendra va succehir un miracle que val la pena de ser conegut. La iglesia estava plena de gent pregant ab gran devoció, pels pecadors qu' en semblant diada se 'n van á enterrar la sardina. Tot de un plegat van caure algunas pedretas de la volta: lo capellá va fuir escapat y darrera d' ell els feligresos.

Al cap de un minut de ser evacuada l' iglesia, la volta 's desplomava, de manera que si 's descuidan una mica, tot aquell bé de Déu de ànimas... de canti, queda convertit en una horrorosa truyta.

Y ara que diguin ells mateixos: si haguessin sortit al camp á enterrar la sardina, com acostuma á ferho tota la gent de bé ¿haurian corregut tan gran perill?

Llegeixo:

«El Sr. Ruiz Zorrilla que está muy aliviado, continúa en el Paraíso jugando al tresillo y al dominó.»

D. Manuel al *Paradís*;

Espanya ab un patí etern,
los menos al Purgatori
y en cambi 'ls mes al Infern.

Lo pobre Sr. Abarzuza, ab aixó de Cuba no sab lo que li passa. Cada vegada que al Congrés ó al Senat li fan una pregunta, no dona péu ab bola, s' entrena banca y fa una planxa.

¡Pobre Venturera!... L' altre dia deya un republicà: —Aquest home, mes que un ministre de Ultramar sembla un ministre de Ultratumba!

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Carre-terra.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Sarró — Arrós.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Salvadora.*
- 4.ª TERS DE SILABAS.—*BEL GI CA
GI NES TA
CA TA LA*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Per escolars los mestres.*

Han endevinat totes las solucions los ciutadans Fajaalta, P. Girador y Un Nassari; n' han endevinadas 4, P. de l' Olla y Trompete, J. Bergás y M. Roig; 3, Joanet Rocavert, Pasqual A. y Beltri y R. C. Taruguista; 2, León de Gllizana, Pep Dexust y Manelet; y 1 no més, A. Torrell y Artigas.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans F. Barba, Dos Esudians, Gonnella poétich, Salvador C. P., M. Carrancá, J. Fabregat, Sabir y Trebla, Miquel de las Dallas, Joanet Rocavert, Sebastianini, D. S. (Vilafranca), E. Janer, Anton Font, Babillo, Pep Dexust, Pasqual A. y Beltri, F. de Gratallops, Un que porta barba, Un que porta perilla, A. Tlep, J. Ricoll, Pep del Ciot, Franquet, Mistets de Castella, V. Gonzalez, J. Vidal, Pere Carreiras, E. Saforcada y Espanya, F. Ferrer, Sallenac, Redenbach, Carlos G., Noy petit, A. Mani, Blas, Bassili Sarola, Salon Moga, J. Condeminas, S. Suñer y Ferrer, Drapaire Modelo, Senyor Tiquinets, Manel P. Montoya, Antonia Espasa, F. E. Ignacio, y E. Salvado y R. Torrents:—Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans A. Torrell y Artigas, Leon de Gllizana, Joanet Rocavert, Pelotari, Galan per tot, F. Ribas, J. B. y S., D' Altá Buyt, J. Hernandez Llorens, Cinet Bruu, Un Aprent d' artista, H. Vilá M., Un Clari, Ney de Sans, Muzábar, Peret de Gracia, J. Vidal, F. S. (Nas de Vicari), M. R. Trus, E. Salvador, Florencio y Dias Colón:—Insertarim alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Pepet de Vilafranca: La publicació de la poesia ja no seria oportuna.—P. Giralt: Lo dibuix revela bonas disposicions; pero no es publicable.—Cantor de Catalunya: Las dos son fluijetas.—J. Bonet: Van bé.—F. Llenas: Gracias.—Nin de Tarrassa: Ja es sabut que al acceptar un treball no contrayem compromís respecte á la feixa de la seva publicació.—Antonet del Corral: Ho aprofitarém.—Mr. Eugon: L' article adoleix de algunas incorreccions; pero l' idea d' ell está bé.—M. Starrés: Es fluija.—Salvador Bonavía: Idem.—Lluís Salvado: Va bé.—F. Isaca: No podem ocupar nos del assumpto per no tenir prou interés pels nostres lectors.—Ll. Lladó: No va prou bé.—M. J. Bertrán: L' article peca de un excés de vaguetat.—R. Regali: No va prou bé.—Agulleta: Aprofitarém lo que 'ns envia: á la mudansa li falta la solució.—J. Iglesias Guizard: Está molt bé y la publicarém.—A. G. Minguez: Gracias pels bons desitjos que revela en la seva carta.—Follet: Rebutas las dos composicions: mil gracias.—E. C.: Parlarem del assumpto en un dels proxims números.—D. Sadurn: La noticia ne té prou interés pels lectors.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Centro, 20*

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

Lo próxim dissapte día 23

LA CAMPANA DE GRACIA

Publicará número EXTRAORDINARI 8 planas 10 céntims

